

supponitur, sive in viti emendatione, sive in virtutis acquisitione.

521. Justitia, & misericordia cum charitate.

Tertio, omittitur illud *Præcinctum ad mammillas zona aurea*. Charitas hac zona significatur, & hæc continet utramque mammillam, scilicet justitiam, & misericordiam, nec ulli Deus miseretur sine justitia, neque ullum arguit, atque castigat sine misericordia, & sic hoc in omnibus Dei operibus supponitur, sit etiam in omnibus istis Epistolis.

522. Exemplum vite Christi so. resurgens omnibus.

Quarto, omittitur illud: *Et facies ejus sicut sol inces in virtute sua*. Hæc facies Christi respiciens, est admirabile exemplum omnium virtutum, quod nobis dedit vita sua, nobisque re iquit, ut hac luce ambulantes sequamur vestigia ejus. Hæc autem lux omnibus Ecclesiis, omnibusque fidelibus fulget, ut nemo sit qui se abscondat à calore ejus, & ideò tam admirabilis facies Domini resplendens, ut sol, non fuit coarctanda in una Provincia in unoque titulo peculiaris Ecclesiæ, quòd ad omnes mittitur, & in omnibus supponitur.

523. Omnia à Deo prævisa.

Sexto, omittitur illud, *Caput, & capilli ejus candidi tanquam lana alba, & tanquam nix*. hujusmodi caput, ac capilli candidi denotant Dei judicium æterna alia sapientiâ fundata, & quamvis in mundo ac Ecclesiâ, multa nova contingat tamen Deo ejusque Verbo Christo D. nihil est novum, sed omnia prævisa, nota, ac mirabili dispositio ordinata; indeque cano capite, ac capillo est Dominus, sive statuat sive permittat aliquid in Ecclesiis, nec uni magis, quàm alteri hoc convenit; & ideo in peculiari titulo unius Ecclesiæ hoc non fuit ponendum, cum æquè omnibus sit commune. Septimo, & ultimo, omittitur illud, *Vox illius, tanquam vox aquarum multarum*. Scribebat Dominus has septem Epistolas septem Ecclesiis, in quibus eorum diversos status deno-

tabat, tamen omnium status in confessione fidei adumbratur; quia omnes fideles, qui sunt multi populi & aquæ multæ, una voce, ac ore eandem fidem confitentur. Vox ergo illa aquarum multarum erat vox omnium fidelium in profitenda fide; hinc unitati adversabatur, si poneretur in titulo unius Ecclesiæ particularis, quòd erat omnium Ecclesiarum, & ideò non fuit assumendum in peculiari Epistola, quòd erat in omnibus præsupponendum cum omnes Ecclesiæ in unitate fidei conveniant.

Fidelium unitas in Ecclesiâ.

Ad dilectam suam sponsam Ecclesiam ait Dominus, *Vulnerasti cor meum in uno oculo tuorum*. Cantic. 4. num. 9 Si duo sunt oculi, cur de uno tan diu facit mentionem? honorat Angelomus, Philo Cæparchius interpretantur, *In unitate fidelium, ac Prælatorum*. Quia sic omnes Prælati, ac fideles sunt uniti in Ecclesiâ, ac si in eis sit unus oculus, una mens: ac voluntas D. Augustin. in lib. contra Epistol. fundamenti cap. 4. *Teneat, me in Ecclesiâ gremio consensio populorum, atque gentium; teneat auctoritas miraculis sic oata, spe nutrita, charitate audita, veivitate firmata*. Quasi non sit efficacior ad persuadendam fidem, miraculorum vis, doctrinæ fulgor, Religionis sanctitas, qua in Ecclesiâ efflorescunt, quam ipsa animorum concordia, ac unitas in tanta gentium diversitate.

525.

Cant. 4. Honor. Philo Angelom.

D. August. Mirabilis Ecclesiâ unitas.

Universas oves suas committens Christus Petro ait *Pasce oves meas*. Joan. 21. num. 17. In quem locum D. Bernard. lib. 2. de Considerat. ad Eugen. ait: *Committens uni, unitatem omnium commendat. Ubi unitas, ibi perfectio*. Tantam ovium multitudinem non pluribus sed uni committit Christus, ut summam unitatem in sua Ecclesiâ commendaret, ubi etiam unitas, ibi perfectio, hanc excellentissimam voluit in sua Ecclesiâ.

526.

Joan. 21. D. Bern. Ecclesiâ cum summa unitate, ac perfectione.

CAPUT

CAPUT QVARTVM

CCE jam secunda Joannis visio, qua patenti Cælorum janua videt Dei maiestatem ornatu jaspideo, & Sardino, in Smaragdino solio residentem, velut Iræ amictam, simulque circumfidentes viginti quatuor seniores, & quatuor animalia oculis undique plena, incessabiliter Deum laudantia, præcipue in Sacro Trinitatis mysterio, unde ter repetunt, Sanctus, Sanctus, Sanctus: Tunc viginti quatuor seiores à sedilibus surgunt, & venientes ante thronum, Deum adorant coronas suas deponentes, & simul ipsum collaudant.

Apoc. 4. n. 1. Post hæc vidi; & ecce ostium apertum in cælo: & vox prima: quam audivi, tanquam tubæ loquentis mecum dicens: Ascende huc, ostendam tibi quæ oportet fieri post hæc.

da erant, attentum redderet; tum etiam, ut rerum sublimitatem denotaret. *Ascende huc, non de loco ad locum, ut non contingit, nec corpore, sed mente & spiritu. Quæ oportet fieri post hæc: Quæ accidit Ecclesiæ ab hoc tempore usque ad finem mundi.*

V E R S I O N E S.
Syrus. Ecce porta aperta in cælo, & vox prima, quam audivi, erat tanquam tuba loquens mecum, & dicebat.
Vid. Martyr. Vox illa prima.
Arabicus. Quidquid oporteat fieri post hæc.
Vatabl. & alii. quæ citò oportet fieri post hæc.

QUESTIO I.

Quanam sit hæc prima vox, que in cælo auditur? Agitur de Joanne Baptista?

E X P O S I T I O I.
HOST hæc Connectit Joannes dicenda cum superioribus; ut sciamus simul, & eodem tempore, hæc quoque, ipsi Joanni, ac sequenti a fuisse revelata. Vidi, non reali, ac corporali visione, sed imaginaria, ac intellectuali. Ecce ostium apertum in cælo. Non quòd cælum propriè habeat ostium, quòd aperatur, vel claudatur, sed tali ostii apertione denotatur, quòd sic Joannes ad magnatum rerum cognitionem, quæ tantum in cælo agnoscuntur, admissus est, ac si illi cælorum janua esset referata, sic dicitur Ezech. 1. n. 1. *Aperit suus cæli, & vidi visiones Dei.*
Et vox prima. Vocem primam appellat, per respectum ad reliquas voces, quæ postea audivit tanquam tubæ, non quòd vox fuerit tubalis, am dearticulata erat, sed talis dicitur propter solè vehementiam ac magnitudinem: tum, ut Apostolum ad ea, quæ dicenda, ac viden-

Hæc vox dicitur prima non absolute, ut dixi in Expositione, sed respectu eorum, quæ auditorus erat. Hanc tamen primam vocem in cælo esse Joannem Baptistam existimat Petrus Damianus, quia sicut ille primò in deserto clamavit penitentiam, sic & in cælo primò auditur, & loquitur. Sic ait Damianus serm. 1. de Baptista: *Veni ergo ad Joannem, & audi vocem exultationis, penitentiam agite, dicebat; appropinquavit enim regnum cælorum. Verbum penitentia dulce, & gloriosum. Verbum regni cælorum latum, & adorandum illi soli primario convenient, qui primus novi testamenti posuit fundamenta. Hæc est illa vox de qua maximus contemplator cælestium visionum ait; Et vox prima, quam audivi tanquam citharadorum citharizantium in citharis suis? Meritò illa vox inter cælestia gaudia primò loqui ut, & auditur, quæ primò in deserto clamavit penitentiam, ad illamque homines vocavit penitentiam agite. Unde de Joanne dicere possumus illud, quòd pro magno encomio de Divino sponso dicitur: *Labia ejus distillaverunt myrrham primam.* Cantic. 5. numero 13. Joannis labia fuerunt distillantia myrrham primam asperitatis vitæ, ac penitentia.*

Joannes Baptista prima vox in cælo. Petr. dam.

Cant. 5.

Veni Joannes in regionem deserti prædicans: Penitentiam agite, appropinquavit enim regnum.

regnum celorum. Matth. 3. n. 21. Ubi perbel- le D. Hieronym. Primus Baptista Ioannes re- gnum celorum predicat ut pater Domini honoraretur. Sicut ille primus predicavit po- nitentiam, sic etiam primus predicavit re- gnum celorum: hoc enim officium, dignitati ac meritis Joannis debebatur, ut tanto privile- gio honoraretur ac sublimaretur. De Deo pro magna eius excellentia dicitur Alpha & Ome- ga Apocal. 1. n. 8. quod per accommodationem dicere possumus de Ioanne Baptista: Exiit enim Omega legis veteris. Unde à D. Petro Chrysologo ac sancto Maximo appellatur clau- sula legis antiqua. Sic dicitur Matth. 13. Om- nes Prophetæ, & lex usque ad Ioannem: Potest que etiam dici Alpha legis gratiæ secundum suam vocem ac prædicationem Ipse enim pri- mus regnum celorum prædicavit, prout voce ac digito Dei filium incarnatum mundo ostendit. Ecce Agnus Dei. Joan. 1. nu- mero 9.

qui talem fecit ac refecit hominem, conse- quens est, ut omnia possit efficere ac nihil ei esse impossibile.

QUESTIO

Quodnam sit hoc ostium, quod Ioannes vidit apertum in celo?

Ait noster Ioannes: Vidi, & ecce ostium apertum in celo. Senfus litterarum jam dedi in Expositione: Cælum enim proprie non habet ostium, sed metaphorica est locutio, quod sic nempe divina mysteria, que in interioribus cæli penetrabilibus recond- bantur, paruerunt Ioanni ac si cæli ostium ei ef- set reueratum & apertum. Nunc ad morales sensus.

Primò, apertus Abbas in præsent. Quan- do Christus passus est, & latus eius lancea mili- tis perforatum: ex tunc enim regnum Dei inter- nos est, destructo videlicet regno peccati, quod carnis regnabat in mundo. Igitur vidit, inquit Ioannes, ostium apertum in celo, id est quod scie- bam in re, vidi in imagine, scilicet regni cælo- rum januam, Christum esse januam paterfam- hominibus ab ipsius passione. Quod Ioannes scie- bat in re, nunc vide in imagine ac represen- tatione, & quodnam est hoc ostium apertum in celo? Est Christus Dominus de quo dicitur regnum celorum intra vos est. Luc. 17. numer. 21. Qui de se ipso ait, Ego sum ostium. Ioann. 10. num. 7. Ex quo enim ipse appensus est in cruce, & miles lancea latus eius perforavit; in hoc divino cælo, omnia cælestia mysteria pa- tuerunt ac manifestata sunt, ut inde torrentes omnium gratiarum in nos diffunderent ac re- dundarent.

Secundò, Ioachimus, Abbas Priusquam, ait, Christus excitaretur à mortuis, clausus erat a liis Scripturarum, ubi autem resurrexit primus à dormientium, Angelus descendit de cælo, & lapis amovus est ab ostio monumenti: mi- mirum qui, ubi affuit tempus opportunum, mis- sus est ad homines Spiritus sanctus, & ascendit de corde littera spiritualis ac vivificus intelle- ctus, fidem exhibuit resurrectionis sue: sed jan- uas post passum aperuit, quando aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas. Ante Christi resurrectionem menti nostræ ostium erat clau- sum ad intelligentiam sacrarum Scripturarum, ac ad penetranda sacra mysteria; ac postquam Christus resurrexit, statim Angelus descendit de cælo ab ostio monumenti amovit lapidem, & Christus Dominus postea aperuit januas suis Apostolis, quando illis aperuit sensum, ut in- telligerent Scripturas, & tunc descendens Spi- ritus sanctus ad hoc negotium suorum corda vivificavit.

Tertiò, Richardus de Sancto Victore sic ait: Ostium est sacra Scriptura, cuius doctrina, & prædicatione omnis electus erudietur, & per eum quid sit credendum edocetur, sanctam Ec- clesiam ingreditur. Istud ostium eloquium scilicet sacrum reprobis semper est clausum, sed ab electis videtur, & intratur, quia apertum. Unde & nunc rectè à sancto Theologo dicitur: Vidi ostium non clausum, sed apertum in celo. Ostium quippe

quippe apertum in celo conspicit, quisquis sacram Scripturam secundum rectitudinem fidei intelli- gens aditum in sanctam Ecclesiam hanc cognos- cit. Cælum, ait præfatus Doctor, est sancta Ec- clesia quæ maxime fulget, & nitet firmitate fi- dei, cælesti conversatione, ac luce, & splendo- re omnium virtutum, ac sanctarum operatio- num; sed quodnam erit ostium huius cæli, huius Ecclesiæ quod quibusdam est apertum, & aliis clausum: est sacra Scriptura; nam qui eam intel- ligit in vero, ac legitimo sensu, per eam tan- quam per ostium ingreditur in Ecclesiam; ac fidem Catholicam.

Iesus fuerunt ei fontes, ut gratiâ repletetur. Li- rei nomini, Iesu fuerunt claves, ut paradus appetieretur.

QUESTIO III.

Quare mandatur Ioanni ascendere in cælum, cum iam ipse esset spiritu in celo, & multi Patriarchæ valde magna in terra audierint?

Vox de cælo, clamat ad Ioannem; Ascende huc; non materialiter, nec corporaliter, ac si ascenderet de loco ad locum corpore, vel situ, sed ascende mente, ac spiritu, tanquam qui relinquebat terrena, & tota mente fereba- tur in cælum. Andr. Cæsar. Illud ascende huc, ait, audientis mentem à rebus hisce fluxis, at- que terrenis perfecte avulsam in cælo versari indicat. Et rationem huius rei subdit Arct. Hi potissimum, qui habent mentem purificatam à maculis, que in hac materiali vita contrahi- tur has huiusmodi dignas de Deo visiones asse- quuntur. Ut quis cælestia audiat cælestibusque reficiatur, oportet ut relinquens terrena totus in cælum feratur.

Pro majori huius rei explicatione tria à no- bis inquirenda sunt. Primò modus, quo ascen- dendum sit in cælum. Secundò, quomodo dicitur Ioanni, quòd ascendat in cælum, cum ibi ipse iam esset spiritu? Tertio, ad quid dicitur Ioanni, quòd ascendat in cælum cum Jacob, ac alii Patriarchæ multa valde magna in terris audierint.

Primò quarto modum, quo ascendendum sit. Textus non explicat, illud tamen nobis aperit Ambrosius Ansbertus. Ascende huc, ait Quo? nisi ad ostium, id est ad Christum: quibus gressibus? nisi fidei, & credulitatis; ac si aper- re cuilibet electorum diceretur ad cognoscenda Christi, Ecclesiæque sacramenta, fide conscende, credulitate perunge. Vis scire quomodo sit ascendum in cælum? ascende nempe plena fide, credulitate firma, ac fervido pietatis affe- ctu, qui est ostium, per quod ingreditur in Ecclesiam, ac cælum.

Secundò quarto, quomodo dicitur hinc Ioan- ni, Ascende in cælum, cum ipse iam mente, ac spiritu fuisset in celo, ut ipse de se ait c. 1. num. 10. Fui in spiritu Dominica die. Si ipse iam mente raptus erat in cælum, ut mente perciperet ea, quæ nobis scribit, quomodo hinc iubetur ascendere in cælum, cum ulterius ascensus dari non videatur? Respondeo pri- mò, quòd dicitur ascendere in cælum, quæ sublimiora, ac majora ei erant manifestanda, quàm hæcenus fuerant revelata, & quæ dein- de erant ostendenda magnis, & admirabilibus tropis adumbrabantur, quæ non nisi mente pu- rissima, ac purgatissima capi valebant. Secundò Respondeo quòd licet Ioannes ut valde perfe- ctus esset mente, ac spiritu in celo, ac omni- bus virtutibus insignitus, tamen dicitur ei, ut ascendat in cælum, quia cum adhuc esset in via, non debebat sistere, sed adhuc ulterius ad majora, ac majora ascendere, quia quan- diu homo est in via, in virtute non debet

aa quiescere

12. Plalm. 118. D Hieron Scriptura ostium ad il- luminatio nem. 11. Actor. 8. 9. Rupert. 10. Joachim. 11. Arnold. 12. Luc. 13. 14. Luc. 13. 15. Luc. 13. 16. Luc. 13. 17. Luc. 13. 18. Luc. 13. 19. Luc. 13. 20. Luc. 13. 21. Luc. 13. 22. Luc. 13. 23. Luc. 13. 24. Luc. 13. 25. Luc. 13. 26. Luc. 13. 27. Luc. 13. 28. Luc. 13. 29. Luc. 13. 30. Luc. 13. 31. Luc. 13. 32. Luc. 13. 33. Luc. 13. 34. Luc. 13. 35. Luc. 13. 36. Luc. 13. 37. Luc. 13. 38. Luc. 13. 39. Luc. 13. 40. Luc. 13. 41. Luc. 13. 42. Luc. 13. 43. Luc. 13. 44. Luc. 13. 45. Luc. 13. 46. Luc. 13. 47. Luc. 13. 48. Luc. 13. 49. Luc. 13. 50. Luc. 13. 51. Luc. 13. 52. Luc. 13. 53. Luc. 13. 54. Luc. 13. 55. Luc. 13. 56. Luc. 13. 57. Luc. 13. 58. Luc. 13. 59. Luc. 13. 60. Luc. 13. 61. Luc. 13. 62. Luc. 13. 63. Luc. 13. 64. Luc. 13. 65. Luc. 13. 66. Luc. 13. 67. Luc. 13. 68. Luc. 13. 69. Luc. 13. 70. Luc. 13. 71. Luc. 13. 72. Luc. 13. 73. Luc. 13. 74. Luc. 13. 75. Luc. 13. 76. Luc. 13. 77. Luc. 13. 78. Luc. 13. 79. Luc. 13. 80. Luc. 13. 81. Luc. 13. 82. Luc. 13. 83. Luc. 13. 84. Luc. 13. 85. Luc. 13. 86. Luc. 13. 87. Luc. 13. 88. Luc. 13. 89. Luc. 13. 90. Luc. 13. 91. Luc. 13. 92. Luc. 13. 93. Luc. 13. 94. Luc. 13. 95. Luc. 13. 96. Luc. 13. 97. Luc. 13. 98. Luc. 13. 99. Luc. 13. 100.

Ratio littera- rum. 15. O anima il- luminetur co- lestis, sepa- retur à terre- nis. Andreas 16. Tria inqui- renda. 17. Ambert. File no de- votione ascen- ditur ad Christum. 18. Apoc. 4. In via Domi- ni semper pro- ficiendum.